

Vasile Şirli

inst. Mihaela Zamfir, prof. drd. Florin Zamfir

Compozitorul și producătorul Vasile Şirli, s-a născut la 25 septembrie 1948, în comuna Variaș, județul Timiș, într-o familie de meglenoromâni provenită din Cadrilater (teritoriu cedat de România, Bulgariei, în anul 1940), dar ale cărei origini se află în nordul Greciei. Deși părinții săi nu făceau parte din intelectualitatea locală, ei nu erau străini de preocupări ce vizau activitatea cultural-artistică sătească. Mama lui, Olimpia, a fost director al cinematografului comunal și responsabilă a clubului Cooperativei Agricole de Producție. Atât mama, cât și tatăl acestuia, Cristea, au activat în formații artistice, de cor sau teatru. Copilul Vasile Şirli, era adesea prezent la repetițiile pentru programele artistice, la care participau părinții săi. Fiind de timpuriu atras de muzică, viitorului compozitor nu i-a rămas indiferent pianul care se afla în sediul birourilor C.A.P. Variaș și la care a început să exerseze în momentele în care i se oferea prilejul de a se afla în sediul instituției. Conștienți de înclinația nativă pentru muzică a fiului lor, părinții i-au cumpărat o vioară și i-au angajat un instructor de origine germană din comună, Horth, pentru a-l iniția în tainele ei. Învățătoarea lui Vasile Şirli, Eugenia Cordoș, a perceput și ea aptitudinile muzicale deosebite ale elevului său, apreciindu-i de fiecare dată participarea și prestațiile avute, cu prilejul serbărilor școlare.

După absolvirea ciclului primar la școala din localitatea natală, Vasile Şirli a urmat studiile muzicale la Liceul de Muzică și Arte Plastice din Timișoara-pian cu Beatrice Iritz (1959 – 1967), apoi la Conservatorul „Ciprian Porumbescu”, București (1967 - 1972), cu Constantin Ionescu (teorie-solfegiu), Tudor Ciortea (forme muzicale), Adrian Rațiu (armonie), Dinu Ciocan (contrapunct), Viorel Cosma, Adriana Sachelarie, Ovidiu Varga (istoria muzicii), Gheorghe Dumitrescu (orchestrație), Iovan Miclea (dirijat), Theodor Bălan (estetică muzicală).

Talentul, seriozitatea și perseverența, l-au făcut remarcat în timpul studiilor superioare, în așa fel încât după absolvirea Conservatorului a rămas în capitala politică și culturală a țării. Între 1972-1980 a fost redactor la Editura muzicală a Uniunii Compozitorilor, iar apoi, între 1980-1984, director artistic al Casei de discuri „Electrecord”. În calitate de director s-a remarcat prin cinste și corectitudine, promovând valorile artistice autentice și manifestând intransigență față de promovările făcute după alte criterii, decât cele legate strict de competența profesională.

În 1977 e primit membru stagiar al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, iar în 1979 devine membru permanent.

A fost laureat a numeroase concursuri și festivaluri naționale și internaționale de muzică ușoară (Mamaia, Tokyo, Dresda, Bratislava, Soci, Montreux). A fost distins cu Premiul

Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor pentru Suita de cântece "*Astfel*" (1979).

În 1980 devine membru al Biroului de muzică ușoară.

A susținut emisiuni radiofonice și a produs albume discografice.

Din 1986 s-a stabilit în Franța, unde se afla, trimis în probleme de serviciu. La decizia de a rămâne definitiv în această țară, a cântărit mult și un eveniment nefericit, petrecut în familie, care a dezvăluit încă o importantă trăsătură de caracter, aparținând omului Vasile Șirli: spiritul de sacrificiu. Suferind un accident în timpul efectuării serviciului militar, nepotul său de frate ar fi supraviețuit doar în condițiile în care ar fi fost operat în străinătate. Providența a făcut ca Vasile Șirli să se afle în acel moment în Franța, să-și asume riscurile rămânerii în această țară și să reușească nu fără eforturi-în condițiile regimului comunist din România-de a-și aduce nepotul pentru a fi operat într-o clinică pariziană. Din dorința de a salva viața unei ființe apropiate, Vasile Șirli s-a sacrificat, deoarece pentru câțiva ani a rămas departe de familie (pe care ulterior a reușit să o aducă în Franța) și a pierdut definitiv impozanta casă din București (i-a fost confiscată de autorități), pe care o cumpăraseră cu multe sacrificii, făcute de întreaga familie. Un om afirmat în lumea muzicală din România, dar mai puțin cunoscut în Franța, Vasile Șirli a trebuit s-o ia de la capăt, acceptând câțiva ani slujbe incompatibile cu statutul său profesional, dar care i-au asigurat subzistența. Caracterul universal al valorii, s-a adeverit în cele din urmă și în cazul său. Susținută de calitățile sale muzicale native și de caracterul său distinct, șansa i-a surâs din nou, astfel că din 1990, Vasile Șirli și-a reîntâlnit vocația, obținând funcția de Director al Departamentului Muzicii, al parcului Disneyland Resort Paris, pentru care compune și produce numeroase spectacole muzicale. De asemenea, este membru definitiv al SACEM și SACD.

Vasile Șirli poate fi considerat astăzi un om împlinit, în plan profesional și familial. Soția Adriana, îi este parteneră de viață dar și întru vocație, fiind doctor în muzicologie, iar fiica Ruxandra, l-a moștenit, fiind o virtuoză a viorii. Deși locuiește la Paris, compozitorul român nu a rupt legăturile cu țara de origine, colaborând de pildă cu regizori români de teatru, precum Silviu Purcărete, căruia i-a creat ilustrația muzicală, pentru multe din piesele sale. De câte ori este prezent între hotarele țării, sau în apropiere de acestea, Vasile Șirli nu uită să vină și în Variaș, pentru a-și vizita tatăl și fratele și de ce nu, pentru a-și revedea locurile unde a înmugurit. În primele luni ale lui 2007, Vasile Șirli a desfășurat un intens travaliu pentru a pregăti a 15-a aniversare a Disneyland Resort Paris, produsă la 31 martie, iar în cursul lunii aprilie a acestui an, va fi prezent la Sibiu, capitala culturală europeană.

Între creațiile lui Vasile Șirli, se înscriu: muzică de film, de teatru, instrumentală și didactică, muzică ușoară. Prin bunăvoința compozitorului, care ni le-a oferit, vom enumera principalele titluri.

Muzică de film :

Un echipaj pentru Singapore (1982), regia: Nicu Stan (Premiul A.C.I.N. pentru muzică);
Glissando (1982), regia: Mircea Daneliuc; *Melodii la Costinesti* (1983), regia: Constantin Păun ; *Mult mai de preț e iubirea* (1983), regia: Dan Marcoci ; *Vreau să știu de ce am aripi* (1984), regia: Nicu Stan ; *O lumină la etajul X* (1984), regia: Malvina Urșianu; *Ziua "Z"* (1984), regia: Sergiu Nicolaescu; *Recorduri, Campioni*, muzica împreună cu Adrian Enescu (1985), regia: A. Mora ; *Un otage de trop* (1993), regia: Philippe Galland; *Comme des rois* (1997), regia: François Velle.

Muzică de teatru :

Tigrul purpuriu de Ruth Byers, premieră „Țăndărică”, București, 1977, regia: Irina Niculescu;

Pescarul și norocul de Cristian Pepino, premieră la „Țândărică”, București, 1978, regia: Irina Niculescu;

Ciclul *Gymnasion* (I – 1978, II – 1979, III – 1980, IV – 1981, V – 1984), coregraf: Vera Proca-Ciortea

Oameni de zapadă de Milan Pavlik, premieră la „Țândărică”, București, 1979, regia: Irina Niculescu ;

Jocuri de poezi, jocuri de copii de Margareta Niculescu, premieră la „Țândărică”, București, 1980, regia: Margareta Niculescu ;

Frumoasele pasiuni electrice de Vladimir Simon, premieră la „Țândărică”, București, 1980, regia: Irina Niculescu ;

Legenda cântărețului de Vladimir Simon, premieră la „Țândărică”, București, 1981, regia: Irina Niculescu;

Karamazovii de Horia Lovinescu și Dan Micu, după Dostoievski (1981) premiera la "Nottara", București, 1982, regia: Dan Micu;

Lăpușneanu de Costache Negruzzi, premieră la Teatrul din Râmnicu-Vâlcea, 1982, regia: Dan Micu;

Amintiri de Alexei Arbuzov, premieră la „Bulandra”, București, 1982, regia: Ion Caramitru ;

Calandria de Bibiena (1982), premieră la „Nottara”, București, 1983 ;

Negru și Roșu de Horia Lovinescu (1982), premieră la „Nottara”, București, 1983, regia: Dan Micu;

Où sont les nutons d'antan de Irina Niculescu și Hubert Roman, premieră la "Les Zygomars", Namur - Belgia, 1983, regia: Irina Niculescu ;

Richard al III-lea de Shakespeare, premieră la „Nottara”, București, 1983, regia: Silviu Purcărete ;

Noul nostru vecin de Irina Niculescu și Vladimir Simon, premieră la „Țândărică”, București, 1983, regia: Irina Niculescu;

Pescărușul de Cehov, premieră la „Gutherie Theatre”, Minneapolis, 1983, regia: Lucian Pintilie;

Arden din Faversham de autor anonim elisabetan, premieră la „Théâtre de la Ville”, Paris, 1984, regia: Lucian Pintilie;

Le soldat et la mort de Irina Niculescu după Ion Creangă, premieră la „Théâtre de l'Oeil”, Montreal, 1984, regia: Irina Niculescu;

Cum vă place de Shakespeare, premieră la „Nottara”, București, 1985, regia: Dan Micu;

Piateta de Goldoni, premieră la „Teatrul Popular”, Râmnicu-Vâlcea, 1985, regia: Silviu Purcărete;

Les aigles rampent de Romulus Vulpescu, premieră la Avignon, 1985, regia: Dan Micu ;

Le Monstre Turquin de Carlo Gozzi, premieră la MA de Créteil - Franța, 1986, regia: Petrika Ionesco;

Erzabeth de Caude Prin, premieră la „Théâtre de la Tête Noire”, Saran - Franța, 1986, regia : Patrice Douchet;

Frumoasele pasiuni electrice de Vladimir Simon, noua partitură, premieră la „Marionnettes de Genève”, 1994, regia: Irina Niculescu;

Legenda cântăreșului de Vladimir Simon, noua partitură, premieră la "Marionnettes de Genève", 1995, regia: Irina Niculescu;

La Princesse et l'écho de Philippe Cohen, după Vlasta Pospisilova, premieră la „Marionnettes de Genève”, 2000, regia: Irina Niculescu;

1995 - 2005, Muzica pentru alte spectacole de teatru regizate de Silviu Purcărete :
Furtuna, Visul unei nopți de vară (două versiuni), *Don Juan, De Sade, La femme qui perd ses jarretières, Pilafuri și parfumuri de măgar* (1001 de nopți 1), *Tête d'afarit grillées sur lit de mort et de poivron* (1001 de nopți 2), *Poveste de iarnă, Orestia, Nepoata lui Pantagruel, Noaptea de la spartul târgului, Năzdrăvăniile lui Scapin, Troylus și Cressida*.

Muzică instrumentală și didactică:

Chanson et Danse dans le style populaire roumain, pour violon et piano (1992), Editions Gerard Billaudot, Paris ;

Planebikes, pentru grup instrumental (1992) ;

Petite histoire en huit scènes et huit notes, pour flûte à bec soprano et piano (1997), Editions Gerard Billaudot, Paris ;

Tinkerfly, pentru orchestră (1998) ;

Lumina, pentru orchestră (2005) ;

Nocturne, pentru pian (2006) ;

Tenebre, muzică electronică (2006).

Muzică ușoară (selecțiuni):

Suita de cântece din volumul „*Ocolul infinitului mic pornind de la nimic*” pe versuri de Marin Sorescu (1975):

Despre cum era să zbor, Puf, Altă furnică, Grija, Paza bună, Sud-Nord, Dii, Hoțul prins; Fetița mea își vede țara (1975), versuri de Lucian Blaga, Tokyo, Yamaha, 1976, București, Editura muzicală, 1977; *Noaptea* (1975), versuri de Tudor Arghezi; *Drumul* (1975), versuri de Corina Brăneanu; *Pleiada* (1975), versuri de Lucian Blaga; *Cântec de primăvară* (1976), versuri de Tania Lovinescu; *Omleta de ouă de broască țestoasă* (1976), versuri de Tania Lovinescu; *Către munți în sus* (1976), versuri de Mircea Micu; *Zbor de cocori* (1976), versuri de Corina Brăneanu; *Un salcâm de-o mai fi* (1976), versuri de Ion Horea, București, Editura muzicală, 1979; *Ajuns aici* (1976), versuri de Ion Horea; *Spune-mi* (1976), versuri de Corina Brăneanu; *Neîmplinitele iubiri* (1976), versuri de Tania Lovinescu; *Acest pământ* (1977), versuri de Horia Bădescu; *Împăcare* (1978), versuri de Tania Lovinescu, București, Editura muzicală, 1980; *Astfel* (1978), versuri de Marin Sorescu; *Strigături* (1978), versuri populare; *Sărut* (1978), versuri de Alexandru Andrițoiu, București, Editura muzicală, 1980 ; *Rug* (1981), versuri de Anca Argeșiu; *Dacă tu ai vrea* (1982), versuri de Alexandru Andrieș; *Ne-a găsit timpul față-n față* (1982) versuri de Anca Argeșiu; *Ea și Eu* (1982), versuri de Lucian Avramescu; *Frumoșii adolescenți* (1982); *Urări* (1983), versuri de George Țărnea și versuri populare; *And Now You Enter the Circus* (2000), versuri de Boris Bergman; *It's Halloween-Lo-Ween* (2003), versuri de Jay Smith; *Chante, c'est Noël !* (2003), versuri de Jay Smith ; *La-Di-Da Carnaval* (2004), versuri de Jay Smith; *Ring the Bells* (2005), versuri de Jay Smith; *Just Give a Snap/ Claque des doigts* (2006), versuri de Jay Smith.